Page 346

5.6.3 Front and back vowels

iː ⇒ ɔː	eː ⇒ ɔː	eː ⇒ aː	ɛː ⇒ uː
ɛː ⇒ ɯː	iː ⇒ aː	eː ⇒ ɯː	eː ⇒ ɤː

ɔː ⇒ iː	ɔː ⇒ eː	aː ⇒ eː	uː ⇒ ɛː
ɯː ⇒ ɛː	aː ⇒ iː	ɯː ⇒ eː	ɤː ⇒ eː

✎ Exercise 119.

		All Front	All Back	Front ⇒ Back	Back ⇒ Front
01	kuːL				
02	ʃɛː				
03	mil				
04	ʃia				
05	guh				
06	RɤiNʲ				
07	ʃiː				
08	aum				
09	Lɔh				
10	kʲed				

bean [**b**ɛn]	peant [**p**ɛnd]	a Shìne [ə **h**iːnə]
⇕	⇕	⇕
beann [**bj**auN]	peann [**pj**auN]	a Sheòrais [ə **hj**ɔːrɪʃ]
feur [**f**iar]	meig [**m**eg^{j}]	glé bhinn [gleː **v**iːN^{j}]
⇕	⇕	⇕
feòir [**fj**ɔːr^{j}]	miùg [**mj**uːg]	glé bheò [gleː **vj**ɔː]

[n]	[N^{j}]
bainis [banɪʃ]	bàine [baːN^{j}ə]
gainmheach [gɛnɛvəx]	sròine [sdrɔːN^{j}ə]
sine [ʃinə]	ùine [uːN^{j}ə]

Page 350

5.6.4 Intrusive sounds

ceart [k^{j}aRʃd]	beartach [bjaRʃdəx]	mart [maRʃd]
DiMàirt [d^{j}ɪˈmaːRʃd^{j}]	pàirt [paːRʃd^{j}]	abairt [abəRʃd^{j}]

àrd [aːRʃd]	DiarDaoin [d^{j}əRʃˈdɯːN^{j}]	bòrd [bɔːRʃd]

sròn [**sd**rɔːn]	srath [**sd**rah]	srann [**sd**rauN]
stràc [**sd**raːxg]	strìochd [**sd**riəxg]	strì [**sd**riː]

Page 351

5.6.5 Collapsing syllables

Present	Future
ba**gair** [bagɪrʲ]	⇒ ba**gr**aidh [bagrɪ]
bru**idhinn** [bri.ɪNʲ]	⇒ bru**idhn**idh [briːnɪ]
fo**ghain** [foː.ɪNʲ]	⇒ fo**ghn**aidh [foːnɪ]
fo**sgail** [fɔsgal]	⇒ fo**sgl**aidh [fɔsgLɪ]
frea**gair** [frʲegɪrʲ]	⇒ frea**gr**aidh [frʲegrɪ]
ta**chair** [taxɪrʲ]	⇒ ta**chr**aidh [taxrɪ]
ta**gair** [tagɪrʲ]	⇒ ta**gr**aidh [tagrɪ]
ta**rraing** [taRɪŋʲgʲ]	⇒ tà**irng**idh [taːRNʲɪ]

Future Relative	Conditional	Imperative
a bha**gr**as [ə vagrəs]	bha**gr**adh [vagrəɣ]	ba**gr**am! [bagrəm]
a dh'fo**ghn**as [ə ɣoːnəs]	dh'fho**ghn**adh [ɣoːnəɣ]	fo**ghn**am! [foːnəm]
a dh'fho**sgl**as [ə ɣɔsgLəs]	dh'fho**sgl**adh [ɣɔsgLəɣ]	fo**sgl**am! [fɔsgLəm]
a fhrea**gr**as [ə rʲegrəs]	fhrea**gr**adh [rʲegrəɣ]	frea**gr**am! [frʲegrəm]
a tha**chr**as [ə haxrəs]	tha**chr**adh [haxrəɣ]	ta**chr**am! [tachrəm]

Nominative	Genitive	Plural
ca**thair** [kahɪrʲ]	⇒ ca**thr**ach [karəx]	⇒ ca**thr**aichean [karɪçən]
iu**chair** [juxɪrʲ]	⇒ iu**chr**ach [juxrəx]	⇒ iu**chr**aichean [juxrɪçən]
li**tir** [Lʲihdʲɪrʲ]	⇒ li**tr**each [Lʲihdrəx]	⇒ li**tr**ichean [Lʲihdrɪçən]
na**thair** [Nahɪrʲ]	⇒ na**thr**ach [Narəx]	⇒ na**thr**ichean [Narɪçən]
o**bair** [obɪrʲ]	⇒ o**br**ach [obrəx]	⇒ o**br**aichean [obrɪçən]
to**bair** [tobɪrʲ]	⇒ to**br**ach [tobrəx]	⇒ to**br**aichean [tobrɪçən]

✎ Exercise 122. ▶

	Ending marking an agent	Cannot be split
01 fuineadair		
02 seanmhair		
03 abair		
04 boghadair		
05 crùnair		
06 acair		
07 fuaradair		
08 reiceadair		
09 onair		
10 socair		
11 stiùireadair		
12 dìobair		
13 mair		
14 nigheadair		
15 frasair		

Page 355

5.6.6 Consonant groups

- -chd ▶

achd [ax**g**]	beachd [bɛx**g**]	cleachd [klɛx**g**]
eughachd [eːvəx**g**]	barrachd [baRəx**g**]	cléireachd [kleːrʲəx**g**]

- cn- ▶

Broad		Slender	
cnoc [**kr**ɔ̃xg]	chnoc [**xr**ɔ̃xg]	cnead [**kr**ʲẽd]	chnead [**xr**ʲẽd]
cnag [**kr**ã**g**]	chnag [**xr**ã**g**]	cneas [**kr**ʲẽs]	chneas [**xr**ʲẽs]

- **dr-**

Broad		Slender	
dragh [drɤɣ]	dhragh [ɣrɤɣ]	dris [**dr**iʃ]	dhris [**ɣr**ʲiʃ]
drama [dramə]	dhrama [ɣramə]	dreach [**dr**ɛx]	dhreach [**ɣr**ʲɛx]

- **gn-**

Broad		Slender	
gnog [**gr**õg]	ghnog [**ɣr**õg]	gnè [**gr**ʲɛ̃ː]	ghnè [**ɣr**ʲɛ̃ː]
gnàth [**gr**ãː]	ghnàth [**ɣr**ãː]	gnìomh [**gr**ʲĩə̃v]	ghnìomh [**ɣr**ʲĩə̃v]

Broad		Slender	
cagnadh	[ka**gn**əɣ]	uaigneach	[uə**gʲn**əx]
deugnaich	[dʲia**gn**ɪç]	cóignear	[koː**gʲn**ər]

- **-lc-** and **-rc-**

Broad		Slender	
olc [ɔL̪g]	cearc [kʲɛr̊g]	cuilc [ku ̪g̊ʲ]	uircean [ur̊gʲan]
falcag [faL̪gag]	dearc [dʲɛr̊g]	sgailc [sga ̪g̊ʲ]	àirc [aːr̊gʲ]

- **mn-**

mnà	[**mr**ãː]	mhnà	[**vr**ãː]
mnathan	[**mr**ã.ən]	mhnathan	[**vr**ã.ən]

- **-nd-**

Broad		Slender	
buntainn	[buNdɪNʲ]	mòinteach	[mɔːNʲdʲəx]
buntàta	[bəNˈdaːhdə]	slàinte	[sLãːNʲdʲə]
cionta	[kʲiNdə]	susbaint	[susbɪNʲdʲ]

- **sg-** (and **sc-**)

Broad		Slender	
sgath [**sg**ah]	sgurr [**sg**uːR]	sgìth [**sg**ʲiː]	sgian [**sg**ʲian]
sgoil [**sg**ɔl]	Scarp [**sg**arb]	sgeul [**sg**ʲiaL]	sgealb [**sg**ʲaLab]

Blas na Gàidhlig - The Sounds

- **sl- & sn-**

Broad		Slender	
sluig [sLɯgʲ]	shluig [Lɯgʲ]	slìob [ʃLʲiəb]	shlìob [liəb]
slàn [sLaːn]	shlàn [Laːn]	slighe [ʃLʲi.ə]	shlighe [li.ə]
snàmh [sNaːv]	shnàmh [naːv]	snìomh [ʃNʲiəv]	shnìomh [niəv]
snog [sNog]	shnog [nog]	sneachd [ʃNʲɛxg]	shneachd [nɛxg]

Broad		Slender	
san t-snagan	[səN trãgan]	san t-sneachd	[səN trɛ̃xg]
san t-snuadh	[səN trũə̃ɣ]	san t-snèip	[səN trɛ̃ːhb]

- **sp-**

Broad		Slender	
spòrs [sbɔːrs]	spàg [sbaːg]	spéis [sbeːʃ]	spiris [sbirʲɪʃ]

- **sr-** and **str-**

Broad		Slender	
sruth [sdruh]	shruth [ruh]	sreath [sdrɛh]	shreath [rɛh]
sròn [sdrɔːn]	shròn [rɔːn]	srian [sdrian]	shrian [rian]
stràc [sdraːxg]	-	strì [sdriː]	-
strùb [sdruːb]	-	strìochd [sdriəxg]	-

stràbh	stràc	strì	strìochd
strìopach	stròc	strùb	structar

dà stràbh	dà stràc	dà strì	dà strìochd
dà strìopach	dà stròc	dà strùb	dà structar

- st

Broad		Slender	
stuth [sduh]	stàth [sdaː]	stiall [ʃdʲiaL]	stéidh [ʃdʲeː]
asta [asdə]	pòsta [pɔːsdə]	aiste [aʃdʲə]	ceist [kʲeʃdʲ]

- tn-

tnùth [trũː]	tnùthail [trũː.al]	tnùthmhor [trũːvər]

Broad		Slender	
Greatna	[grʲɛhdnə]	taitneach	[tahdʲnəx]

- tr-

Broad		Slender	
trom [trɔum]	throm [hrɔum]	trì [tri:]	thrì [hrʲi:]
tràth [tra:]	thràth [hra:]	tric [triçgʲ]	thric [hrʲiçgʲ]